

**PRO
POBYTY
V ZAHRANIČÍ**

Jazykový průvodce pro přežití

Francie

- Výrazy, bez kterých se neobejdete
- Základní informace o zemi
- Praktické rady pro každou situaci

edika.

LAROUSSE

**PRO
POBYTY
V ZAHRAŇÍ**

Jazykový průvodce pro přežití

Francie

Jazykový průvodce pro přežití - Francie

Barbora Antonová

Éditions Larousse

Odborná korektura: *Sophie Lefevre*

Odpovědná redaktorka: *Yulia Mamonova*

Fotografie: *Shutterstock.com*

Kreslené ilustrace: *MarijaPilipongte/Shutterstock.com, Jan Šenkyřík (str. 130)*

Technický redaktor: *Jiří Matoušek*

Série: *Le petit guide de survie*

The Original Work

© Larousse 2013

Orig. název: *Petit Guide de survie en France in the Czech language*

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN 978-80-266-0876-9

Vydalo nakladatelství Edika v Brně roku 2016 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 23 622.

© Albatros Media a. s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

ALBATROS MEDIA a.s.

Obsah

1 C'est parti !	
Bienvenue en France !	5
2 Comment t'appelles-tu ?	
Très heureux(euse) de vous avoir rencontré.....	12
3 Ta chambre !	
Fais comme chez toi !	21
4 As-tu faim ?	
On prend quelquechose ?	28
5 As-tu sommeil ?	
Bonne nuit et fais de beaux rêves !	36
6 Le réveil !	
Debout, il faut se lever !	44
7 Bonne journée !	
A l'aventure !	49
8 A l'école	
Qu'est-ce qu'on apprend aujourd'hui ?	57
9 Une petite faim ?	
Pause repas !	65
10 Ravi(e) d'être ici !	
Comment se faire de nouveaux amis.....	71

11 On fait du tourisme ?

Découvrons la France ! 79

12 Passer du bon temps !

On s'amuse un peu ? 91

13 J'ai besoin de quelque chose

On va faire des courses ? 99

14 Les repas à la maison

À table 106

15 Un jour exceptionnel !

Les festivités 113

16 Au secours !

J'ai un problème 119

17 Restons en contact !

Donne moi de tes nouvelles ! 128

18 Au revoir !

À bientôt, mes ami(e)s ! 137

19 Velký závěrečný test

C'est parti !

Mondijé, teď si říkáš, jestli to byl dobrý nápad, vyrazit takhle bez rodičů do daleké Francie! A jestlipak by vlastně nebylo lepší vybrat si před léty místo francouzštiny angličtinu nebo němčinu?! Ale když ono bylo tak lákavé naučit se víc než jen „leze lev do tramvaje“... A rodiče byli nadšení, že si tvým prostřednictvím konečně popovídají s majiteli toho penzionku v Provence, kam jezdíte na dovolenou. A navíc je fajn, když člověk umí správně vyslovit jména oblíbených zpěváků a fotbalistů i názvy těch fantastických sýrů, které prodávají v tom novém obchůdku za rohem.

Jenže tohle je tvoje první samostatná cesta za hranice vůbec. Nejsou po ruce ani rodiče s jejich legrační lánou angličtinou, ani sestra se školní němčinou. Stejně by ti nebyli nic platní, kolem VŠICHNI mluví francouzsky!!!

A quoi ressembles-tu ?

Naposledy zkontroluješ, jestli něco nezůstalo v letadle, schováš pas na dno tašky, aby už nikdo neviděl tu příšernou fotku, a začneš se rozhlížet po své „francouzské“ rodině, u které strávíš příštích pár týdnů. Zkoušíš si vzpomenout, jak rodina Martinových vypadá, znáš je přece z fotek z Facebooku i z té klopotné komunikace přes Skype. Ale co, když je nenajdeš ty, uloví si tě určitě sami podle popisu:

D'un président à l'autre

Cestou si zopakuješ i dějepis, konkrétně jména bývalých hlav států: z Prahy odlétáš z **Letiště Václava Havla**, v Paříži přistaneš na **Aéroport Charles-de-Gaulle**.

Bienvenue en France !

BIENVENUE

Tricolore

Jak se tak rozhlížíš po hale, vidíš u oficiálních sdělení i reklam povědomé barvy. Ano, česká i francouzská trikolóra se skládá ze stejných barev, akorát česká v pořadí bílá-červená-modrá, zatímco francouzská **bleu-blanc-rouge**.

A quoi ressembles-tu ?

Jak vypadáš?

Je suis grand(e)/petit(e).

Jsem vysoký(-á) / malý(-á).

Je suis un peu enrobé(e).

Jsem trochu oplácený(-á).

Je suis plutôt maigre / mince.

Jsem spíš hubený(-á) / štíhlý(-á).

J'ai les yeux marron / bleus / verts.

Mám hnědé / modré / zelené oči.

Je porte des lunettes.

Nosím brýle.

A pochopitelně je nutné zmínit se o vlasech, ať se ta návštěva kadeřníka před odjezdem zúročí:

J'ai les cheveux longs / courts.

Mám dlouhé/krátké vlasy.

J'ai les cheveux bruns / blonds / roux / verts / bleus.

Mám hnědé / blond / rezavé / zelené / modré vlasy.

J'ai les cheveux lisses / bouclés.

Mám rovné/kudrnaté vlasy.

Žádný Martin na dohled. Zatím si aspoň prohlížíš různé cedule s nápisy. Je to dobré, všemu rozumíš, přinejhorším teda přežiješ pár dnů na letišti!

Bienvenue en France !

Vítejte ve Francii!

Arrivées

Přílety

Gramatická poznámka: množné číslo

Množné číslo se ve francouzštině tvoří tak, že na konec slova přidáš **-s**. Většinou se to na výslovnosti neprojeví, množné číslo poznáš často jen podle členu.

le cheveu – les cheveux

Výjimečně mají slova v množném čísle úplně nečekaný tvar, jako třeba oči:

un oeil – deux yeux

A užitečné je i zapamatovat si, že některá slova končící na **-al** mají v množném čísle koncovku **-aux**:

cheval – chevaux, mal – maux.

Départs	Odlety
Enregistrement	Check-in
Retrait des bagages	Výdej zavazadel
Porte (d'embarquement)	Brána
Sortie	Východ

Nebude ale od věci zopakovat si ještě pár užitečných větiček. Tedy, ne že bychom tě podezírali, že je neznáš...!

Où est la sortie ?

Kde je východ?

Où sont les toilettes ?

Kde jsou záchody?

Où est-ce que je peux récupérer mes bagages ?

Kde si můžu vyzvednout zavazadla?

Otázky pokládáš krásně, ale co ti to vlastně odpovídají? Vzpomeň si, jak se řekne „naproti“, „vedle“, „za“ atd.? Pojďme si to připomenout:

C'est en face de la banque.

Je to naproti bance.

C'est à côté du marchand de journaux.

Je to vedle novinového stánku.

C'est derrière le point info.

Je to za informacemi.

Les toilettes sont là-bas.

Záchody jsou tamhle.

Neboj se, organizátoři tvého pobytu ti nedovolí odejít s prvním člověkem, který si vyžádá „**un garçon / une fille tchèque**“, takže klid. Jestli s tebou ale nejede nikdo další, raději se pořádně domluv se svou přijímací rodinou, kde a kdy se setkáte.

Všichni ti Francouzi a Francouzky

Kolem se hemží pestrá směsice lidí z celého světa - inu, letiště. Ale když se podíváš pozorněji, uvidíš, že lidé s různou barvou pleti pracují za přepážkami, v restauracích, pilotují letadla... Budeš si zkrátka muset vyhnat z hlavy svoje zápečnické stereotypy (včetně postavičky Francouze s knírem, baretem a věncem česneku kolem krku). Ano, Francie je multikulturní země, a je dost zbytečné (a nevhodné) ptát se lidí, odkud jsou. Jsou z Francie, protože jsou Francouzi a Francouzky.

Check-list

Připravili jsme pro tebe malou, ale velmi užitečnou pomůcku – seznam věcí, které musíš ověřit před odjezdem nebo si je vzít s sebou.

Rozhodnutí, kolik párů ponožek si zabálíš do kufru, necháme na tobě...

- Zkontaktoval(a)s přijímací rodinu?
- Popsal(a)s jim, jak vypadáš?
- Požádal(a)s je, aby se popsali oni?
- Máš jejich telefonní čísla?
- Domluvili jste se na místě a čase setkání?

A do kufru nezapomeň přibalit tohle všechno:

- 1 mapu Paříže nebo Rennes...
(prostě města, ve kterém budeš bydlet);
- 4 pasové fotografie na doklady;
- svůj MP3 přehrávač (ani se neodvažuješ představit si, co tam poslouchají);
- foťák;
- nabíječky na všechny přístroje, bez kterých neuděláš ani krok;
- tohoto průvodce (nezbytné!) a malý kapesní slovník;
- svůj průkaz totožnosti (stále užitečné, i když jsi pořád v Evropě);
- kartičku Evropského průkazu zdravotního pojištění (získáš ji ve své zdravotní pojišťovně nejméně čtrnáct dnů před odjezdem; jestli potřebuješ víc informací, podívej se na web pojišťovny (o nemoci nemůže být ani řeč, ale mamka bude klidnější...));
- souhlas rodičů s opuštěním území (pro nezletilé žáky)... (Taková ostuda! Ve tvém věku!);
- telefonní čísla rodičů, kdyby nastal nějaký průšvih...

Un problème ?

A i když se po cestě vlakem (**en train**) nemotáš na letišti, ale na nádraží (**à la gare**), určitě všechno dobře dopadne a Francie ti padne k nohám. Pro všechny případy si ale zopakuj pár záchranných vět:

Vous pouvez m'aider ?

Můžete mi pomoci?

Je suis perdu(e).

Ztratil(a) jsem se.

Je ne trouve pas ma valise.

Nemůžu najít svůj kufr.

Je cherche ma famille d'accueil.

Hledám svou příjímací rodinu.

Alors te voilà !

Nakonec zmerčíš kluka/holku (**un garçon / une fille**) přibližně tvého věku v doprovodu rodičů. Zamíří přímo k tobě s širokým úsměvem a jeden po druhém ti vlepí několik polibků (**bises**) na tvář:

Bonjour, tu es Pavel ?

Dobrý den, ty jsi Pavel?

Oui, c'est moi, et vous êtes la famille Martin ?

Ano, to jsem já, a vy jste rodina Martinových?

As-tu fait bon voyage ?

Měl(a)s dobrou cestu?

Oui, le voyage s'est bien passé mais c'était un peu fatigant.

Ano, cesta uběhla v pohodě, ale bylo to trochu únavné.

Na směr všech těch otázek řekni prostě:

Je suis content(e) d'être là.

Jsem rád(a), že jsem tady.

Je suis enfin en France.

Konečně jsem ve Francii.

Les Martin Novákoví

Když mluvíš o francouzských rodinách, použij množné číslo určitého členu a příjmení: **Je suis hébergé(e) chez les Martin.** (Bydlím u Martinových.)

Bienvenue en France !

Uf! Konečně se uveleбіš na sedadle rodinného Renaultu Mégane (ten název se prý tak povedl, že po něm pojmenovávají holčičky!) a Martinovi tě vezou do tvého nového domova. Otázky se hrnou dál, až se z toho trochu zadýcháváš:

A quelle heure es-tu parti(e) ?

V kolik hodin jsi vyjel(a) ?

Je suis parti(e) à huit heures ce matin.

Vyrazil(a) jsem dnes v osm ráno.

Nous avons quitté Prague à dix heures.

Z Prahy jsme odletěli v deset hodin.

No teda, zajímá je úplně všechno! A zatím jim i všechno rozumíš! V téhle upovídané rodině se tvoje francouzština vypracuje k dokonalosti!

Où habites-tu en Tchèque ?

Kde v Česku bydlíš ?

J'habite Brno.

Bydlím v Brně.

Tahle informace asi pro představu nestačí (naštěstí máš v kufru knížku o svém městě jako dárek):

Brno-Brno ou la banlieue ?

Přímo v Brně, nebo na předměstí ?

J'habite Brno même.

Bydlím přímo v Brně.

J'habite à Adamov. C'est à côté de Brno.

Bydlím v Adamově. To je u Brna.

Nikdo nezná Adamov! Je načase to změnit!

Je viens de Moravie.

Jsem z Moravy.

Skoro začínáš klimbat, když vtom auto dorazí do cíle. Máš žízeň, máš hlad, padáš vyčerpáním z toho, kolik už jsi stihl(a) vidět věcí... Takže zatím celkem dobrý, ne?

Kde všude je Francie?

Francouzská republika se skládá z 18 regionů (*régions*; historické názvy některých z nich určitě znáš - *Bretagne, Normandie, Provence, Corse* neboli Korsika...), které se dále dělí na departementy (*départements*). Kontinentální Francii se podle tvaru šestihraniční říkají *Hexagone*. K Francii ale patří i zámořská území: *Réunion, Mayotte, Guyane française, Martinique a Guadeloupe*. Francie je po Německu druhá nejlidnatější země Evropy, má 67 milionů obyvatel. A ročně sem přijede až 85 milionů turistů!

Provence

Parlez-vous français ?

Francouzsky se ovšem domluvíš i mimo Francii: v Belgii (*Belgique*), ve Švýcarsku (*Suisse*), v Lucembursku (*Luxembourg*), na Normanských ostrovech (*Îles Anglo-Normandes*) a ve *Val d'Aoste*. Francouzština je první jazyk v kanadském Quebecu (*Québec*), desítky milionů lidí jí mluví ve střední Africe (*Afrique*) a v některých zemích severní Afriky (*Maghreb*). S francouzštinou se zkrátka ve světě neztratíš!

Normandie

QUIZ

Malý kvíz nakonec!

- Které slovo sem nepatří?
 - ☐ Sortie
 - ☐ Entrée
 - ☐ Arrivées
 - ☐ Départs
 - ☐ Poisson
- Uspořádej slova tak, aby dávala smysl:

descendons station la nous à prochaine

Comment t'appelles-tu ?

Otevřené a zavřené samohlásky

Tvoje učitelka francouzštiny se ti to pokoušela vysvětlit aspoň tisíckrát, ale teprve teď ti dochází, co tím myslela. Je to vlastně hrozně jednoduché - tak třeba při vyslovování otevřeného **e** (**e ouvert**) prostě otevřeš pusu jako na „á“, při zavřeném **é** (**e fermé**) ji zavřeš jako na „i“.

Zkus zkrátka vyslovovat otevřené samohlásky jako „teta Jetka z Prahy“, nebo naopak zavřené jako „bratranec Južin z Brna“.

Takže tohle je tedy tvoje hostitelská rodina. Skoro stejná jako ta tvoje, včetně psa (**le chien**) a kočky (**le chat**). Všichni mluví jeden přes druhého, rozhazují rukama a zajímá je každý detail z tvého života. Ale i v tobě už hledá zvědavost... Takže vytáhnout mobil, nalistovat fotky z poslední rodinné oslavy a jde se na důkladné představení:

Bonjour, je m'appelle...

Dobrý den, jmenuju se...

Comment t'appelles-tu ?

Jak se jmenuješ?

Comment vous appelez-vous ?

Jak se jmenujete?

Voici ma soeur Sylvie.

Tohle je moje sestra Sylvie.

Voici mes parents.

To jsou moji rodiče.

Heureux(euse) de faire ta connaissance.

Rád(a) tě poznávám.

Heureux(euse) de faire votre connaissance.

Těší mě, že vás poznávám.

Enchanté(e).

Těší mě.

Zdvořilostní formulky máme tedy za sebou a můžeme přejít k dalšímu odkrývání identit.

Qui es-tu ?

Pěkně jim povykládej o své rodině, **pour rompre la glace** (pro prolomení ledů). Určitě se tě budou ptát

na spoustu věcí. Malé opáčko poslední školní látky ti neuškodí:

Je suis tchèque.

Jsem Čech/Česka.

Tu as quel âge ?

Kolik ti je?

J'ai quatorze ans.

Je mi čtrnáct.

Ma famille

Otázkám na rodinu rozhodně neunikneš. Připravit se na odpovědi – teď!

Tu as des frères et soeurs ?

Máš nějaké sourozence?

J'ai une soeur et un frère.

Mám sestru a bratra.

J'ai un frère aîné.

Mám staršího bratra.

J'ai une soeur cadette.

Mám mladší sestru.

Je suis l'ainé(e).

Jsem nejstarší.

Je suis la/le plus jeune.

Jsem nejmladší.

Je suis fille/fils unique.

Jsem jedináček.

Mes parents sont divorcés / séparés.

Moji rodiče jsou rozvedení / spolu nežijou.

J'habite avec ma mère.

Bydlím s mamkou.

Halte aux bisous !

Připrav se na to, že ve Francii jsou lidé při pozdravech daleko kontaktnější. Třeba i kluci ve škole si běžně podávají na přivítanou ruku. Ale hlavně si zvykni na polibky (**bises**, **bisous**) na pozdrav.

Počet pusinek se pohybuje od dvou do čtyř, přičemž tě budou všichni přesvědčovat, že právě ten jejich počet je správný. Ale neboj se, časem se naučíš odhadnout, kolikrát udělat zvukné „mlask“ u tváře. **On se fait la bise ?**

Chiffres

A teď řeč čísel! Jasně že je znáš dobře, ale opáčko neuškodí. Tenhle přehled můžeš používat jako tahák:

0	zéro	20	vingt
1	un, une	21	vingt-et-un
2	deux	22	vingt-deux
3	trois	30	trente
4	quatre	40	quarante
5	cinq	50	cinquante
6	six	60	soixante
7	sept	70	soixante-dix
8	huit	80	quatre-vingt
9	neuf	90	quatre-vingt-dix
10	dix		
11	onze	100	cent
12	douze	101	cent un
13	treize	102	cent deux
14	quatorze	1000	mille
15	quinze	1001	mille un
16	seize	1111	mille cent onze
17	dix-sept		
18	dix-huit	2000	deux mille
19	dix-neuf	1 000 000	un million

$$4 \times 20 + 18$$

Přesně takhle jednoduše se řekne francouzsky 98. Francouzština totiž kombinuje desítkovou a dvacítkovou soustavu. Neplatí to ale v Belgii a dalších frankofonních zemích, kde klidně řeknou **septante** (místo **soixante-dix**, $60 + 10$), **octante-deux** (místo **quatre-vingt-deux**, $4 \times 20 + 2$) nebo **nonante-six** (místo **quatre-vingt-seize**, $4 \times 20 + 16$).

Très heureux(euse) de vous avoir rencontré

 un demi-frère	nevlastní bratr
une demi-soeur	nevlastní sestra
un beau-père	nevlastní otec, tchán
une belle-mère	nevlastní matka, tchyně
une soeur jumelle	sestra-dvojče
un mari	manžel
une femme	žena
une veuve	vdova
un veuf	vdovec

Tvoje hostitele bude určitě zajímat i povolání rodičů:

 Ma mère est professeure / commerçante.

Moje matka je profesorka/obchodnice.

Ma mère est avocate.

Moje matka je advokátka.

Mon père est médecin.

Můj otec je doktor.

Ma mère est au chômage.

Moje matka je nezaměstnaná.

V případě, že je tvůj otec převozník a matka paleontoložka, pro jistotu si připrav dopředu krátký text; profesorka francouzštiny ti určitě ráda pomůže.

Chyták s medicínou

Lékař je **le médecin**.
Ale pozor, lékařka se řekne **femme médecin**.

La médecine je totiž lékařství, medicína, případně studium lékařství.

Il fait sa médecine.
(Studuje medicínu.)

A aby toho zmatku nebylo málo, tak „medicína“, kterou užíváš při nemoci, se řekne **médicament**.

Gramatická poznámka: ženský rod

Většina povolání se dá vyjádřit i v ženském rodě, například pomocí přípon **-e, -ice**.

Mon père est éditeur, ingénieur, professeur, boulanger, caissier.

Ma mère est éditrice, ingénieure, professeure, boulangère, caissière.

Très heureux(euse) de vous avoir rencontré

Qu'est-ce que vous avez dit ?

Oh là là ! Nikdo tady nemluví pomalu a zřetelně jako tvoje hodná učitelka francouzštiny. Spíš máš pocit, že jsi postava v jedné z tvých oblíbených bláznivých komedií – jenže kde jsou české titulky? Musíš je trochu přibrzdit:

Vous pouvez parler plus lentement, s'il vous plaît ?

Můžete prosím mluvit pomaleji?

Pardon, qu'est-ce que vous avez dit ?

Promiňte, co jste to řekl(a)?

Vous pouvez répéter, s'il vous plaît ?

Můžete to prosím zopakovat?

Za každou cenu se musíš naučit nová slovíčka, a tak ukazuješ kolem prstem na všechno kolem a vyptáváš se:

Comment ça s'appelle ?

Jak se to jmenuje?

Comment dit-on „ananas“ en français ?

Jak se řekne francouzsky „ananas“?

Ça veut dire quoi... ?

Co to znamená?

Comment ça s'écrit ?

Jak se to píše?

A nezapomeň na zcela základní otázku:

Qu'est-ce que c'est ?

Co to je?

Že by ti chyběla zvědavost, to se tedy opravdu říct nedá! Ale hlavně pamatuj na to, že když ti vypadne nějaké slovíčko, ještě pořád máš v záloze další silné komunikační nástroje: ruce, mimiku, a i klidně papír a tužku k nakreslení obrázku!

J'espère améliorer mon français

Tak jasně, nejsi tady na dovolené, a už vůbec ne proto, abys celou dobu hrál(a) na mobilu hry. Jsi tady proto, aby ses naučil(a) **à parler le français couramment**. Kdyby se tě na to ptali (**Pourquoi es-tu là ?**), klidně jim to řekni:

J'espère améliorer mon français.

Doufám, že si vylepším francouzštinu.

J'aime bien parler français.

Líbí se mi mluvit francouzsky.

J'aimerais parler le français couramment.

Rád(a) bych mluvila plynně francouzsky.

Mon français n'est pas terrible.

Moje francouzština není nic moc.

Parlez – vous
FRANÇAIS?

Gramatická poznámka: souslednost časová (**concordance des temps**)

Když budeš vyprávět nějakou příhodu, která se už stala, hlídej si souslednost časovou! Co to znamená?

Zkrátka to, že když jde o dva děje ve stejné časové rovině a sloveso v hlavní větě použiješ v minulém čase, musíš do minulosti „přesunout“ i sloveso ve větě vedlejší.

Například když chceš říct „Julie mi řekla, že se učí italsky“, sloveso „učí se“ musí být ve francouzštině také v minulém čase: **Julie m'a dit qu'elle apprenait l'italien.**

Pierre dit que sa grand-mère habite en Normandie.

Petr říká, že jeho babička bydlí v Normandii.

Pierre a dit que sa grand-mère habitait en Normandie.

Petr řekl, že jeho babička bydlí v Normandii.

Je pense qu'il m'aime.

Myslím, že mě miluje.

Je pensais qu'il m'aimait.

Myslel(a) jsem, že mě miluje.

Je trouve ça facile/difficile.

Přijde mi to snadné/těžké.

Il y a des mots difficiles à prononcer.

Některá slova se obtížně vyslovují.

Cela fait trois ans que j'apprends le français.

Francouzsky se učím tři roky.

Ale lepší francouzština je jenom prostředek k něčemu daleko důležitějšímu – chceš poznat tuhle zemi, její kulturu, možná si trochu zaspotovat, poznat nové lidi, bavit se... Takže nakonec přece jen dovolená!

J'espère me faire de nouveaux amis.

Doufám, že si najdu nové kamarády.

J'ai hâte de commencer mes cours de rugby.

Těším se, až začnu chodit na rugby.

J'ai un cadeau pour vous

Jestli jsi nezapomněl(a) přivést své hostitelské rodině dárek, teď přišla ta pravá chvíle vybalit ho z kufru. Lepší je vyhnout se (a snad tyhle rady nepřicházejí příliš pozdě!) exotice a přehnané kreativě. Čokoláda – fajn, perníčky – OK, obrázková knížka o Česku – chvályhodně; ale balíček dobře uleželých tvarůžků, které by byly schopné dojít do Francie po svých, nebo šrůtka domácího špeku od dědy zabalená v novinách – to by mohlo přivést tvoje hostitele do rozpaků a dárek rovnou do popelnice. A kdyby ti rodiče nabalili láhev slivovice, becherovku nebo moravské víno, ověř si nejdřív, jestli ti to jako nezletilé osobě cestou nezabaví.

J'ai un cadeau pour vous.

Mám pro vás dárek.

Těším se!

Když chceš říct, že se na něco těšíš, použij slovo **hâte**, které jinak znamená „spěch, chvat“: „J'ai **hâte de...**“ a sloveso v infinitivu.

J'ai hâte de voir le Palais du Louvre.

Nemůžu se dočkat, až uvidím Louvre.

J'ai hâte de me promener aux Champs Elysées.

Nemůžu se dočkat, až se projdu po Champs Elysées.

Très heureux(euse) de vous avoir rencontré

C'est une spécialité de ma région.

Je to specialita z mého kraje.

Merci.

Díky.

De rien.

Není zač.

Est-que tu es déjà venu(e) en France ?

Tvoji hostitelé jsou zvědaví, jestli jsi už byl(a) někdy ve Francii. Ale co oni, byli už někdy v Česku?

Est-que tu es déjà venu(e) en France ?

Už jsi někdy byl(a) ve Francii?

C'est la première fois que je viens en Belgique.

V Belgii jsem poprvé.

Je suis déjà venu(e) une fois / plusieurs fois en Suisse.

Ve Švýcarsku už jsem byl(a) jednou/víckrát.

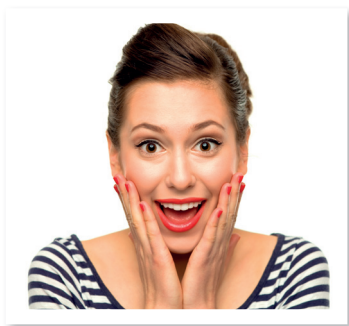
Tu restes ici combien de temps ?

Jak dlouho tady zůstaneš?

Je reste ici une semaine / quinze jours.

Zůstanu tady týden/čtrnáct dní.

Teď, když proběhlo seznámení, budeš si konečně moc prohlédnout byt. Ale předtím ještě...

Belgie

Švýcarsko

Deux semaines

Dva týdny jsou ve francouzštině o den delší než v češtině! Nevěříš? Tak věř! **Deux semaines = quinze jours!**

Malý kvíz nakonec!

- Jak řekneš francouzsky „je mi patnáct let“ ?
 - ☐ Je suis quinze ans.
 - ☐ J'ai quinze ans.
 - ☐ J'ai cinquante ans.
- Jaký dárek by nebylo úplně šikovné vozit tvé přijímací rodině?
 - ☐ Mísu domácích škvarků.
 - ☐ Krabici tradičních perníčků.
 - ☐ Dobře uleželé tvarůžky.
- Rozpoznáš na mapě frankofonní země?

- ☐ Monako
- ☐ Belgie
- ☐ Švýcarsko
- ☐ Lucembursko

Ta chambre !

Představení zdárně završeno, dárčky předány, a tobě se dokonce ani nemotá hlava, jak ses cestou pokoušel(a) vidět co nejvíc věcí. Konečně si tedy můžeš prohlédnout byt. Pokud máš tu kliku, že tě ubytovali v městském paláci, kde budeš mít k dispozici celé patro s obří terasou s výhledem na Eiffelku i Monmartre, tak ti čistě ze záviditi vůbec nepomůžeme! Porad' si, jak umíš! Ale jestli jsi v normálním běžném bytě, v téhle kapitole najdeš všechno potřebné k tomu, aby ses tady necítil(a) jako Jacquouille z filmu Návštěvníci (**Les Visiteurs**).

Bienvenue chez nous !

Tvoji hostitelé se určitě vynasnaží, abys během svého pobytu byl(a) v co největší pohodě a pohodlí. Tady máš pár frází, které patrně uslyšíš a na které můžeš hned zareagovat:

Fais comme chez toi.

Bud' tady jako doma.

Vous avez une belle maison !

Máte krásný dům!

Zakódovaný vstup

Ve francouzských domech nenajdeš zvonky se jmény. Místo toho bývá na vstupních dveřích destička s tlačítky. Tvoji domácí ti dají kód, kterým si otevřeš dveře - úplně jako v nějakém akčním filmu!

Fais comme chez toi !

Hm. Všichni tady mašírují po bytě v botách, tvoje maminka by se z toho asi pominula. Když ale hostitelé uvidí tvoje rozpačité pohledy na vlastní tenisky, pochopí, že se jich chceš zbavit:

Tu peux enlever tes chaussures.

Můžeš si vyžout boty.

Tu peux accrocher ta veste dans le placard.

Můžeš si pověsit sako do skříně.

Fais attention à ta tête quand tu passes cette porte.

Dej pozor na hlavu, když budeš procházet těmito dveřmi.

Quel joli appartement !

Takže, kde to vlastně bydlíš? Je to starší městský byt nebo něco na způsob našeho sídliště? Možná ti svůj panelák představí pod přezdívkou **HLM** (**habitation à loyer modéré**, bydlení s regulovaným nájmem, najdeš je hlavně na velkých předměstích). Každopádně si zapamatuj adresu a nech si důkladně vysvětlit, jak se sem dostaneš. A taky si zapamatuj kód, který zadáš při otvírání vchodových dveří.

Voici le code de la porte d'entrée.

Tady je kód ke vstupním dveřím.

Voici la clé de l'appartement.

Tady je klíč od bytu.

Letmý pohled do všech místností tě uklidní – je to tady skoro jako u tebe doma. Zapamatuješ si polohu všech strategických míst: lednička, koupelna, záchod, televize. Vzpomeneš si ale na názvy jednotlivých místností?

l'entrée
l'escalier

vchod

schodiště

les toilettes	záchody
la cuisine	kuchyně
le salon	obývací
la salle à manger	jídelna
la pièce	pokoj
la salle de bains	koupelna
la chambre à coucher	ložnice
le couloir	chodba

A hned přihodíme i další slovíčka, ostatně lehká tak, že se je snad ani nemusíš učit!

un appartement	byt
le balcon	balkon
l'ascenseur	výtah
au 5e étage	v pátém patře
au rez-de-chaussée	v přízemí

Alors, où est ma chambre ?

Byt máš zmapovaný, ale pořád vlastně nevíš, kde složíš hlavu, což tě začíná lehce znervózňovat. Přidělí ti celý pokoj, nebo gauč v obývacíku? Spacák na balkóně? Uklidni se, tady to je:

Voici ta chambre.

Tady je tvůj pokoj.

Tu va partager ta chambre avec Dominique.

Budeš v pokoji s Dominikou/Dominikem.

Tu vas dormir dans les lits superposés.

Budeš spát na patrové posteli.

Ça te va ?

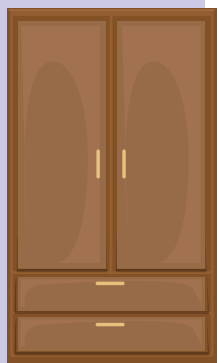
Vyhovuje ti to?

Přelétneš pokoj očima – a je to dobré. Po stěnách plakáty téměř se stejnými zpěváky, jako máš

Fais comme chez toi !

doma, sportovce neznáš, ale to se časem napraví. Jen postel je nějak divně zastlaná, žádná peřina, na přikrytí jen vzorně natažené prostěradlo (**drap**) a přes něj důmyslně přehnutá přikrývka (**couver-ture**), obojí po stranách zastrčené pod matraci. Do postele se tady leze trochu jako do poštovní obálky. No, snad ta instalace přežije tvoje divoké pohyby ve spánku... Jinak si tví hostitelé ovšem zaslouží nadšené výkřiky:

C'est très bien, merci.

To je moc dobré, díky.

C'est une belle chambre.

To je krásný pokoj.

A opravdu je, včetně záclonek a tapet (**papier peint**) na stěnách. Hlavně že konečně můžeš někam odložit kufr. Co tady máme dál?

un placard	(vestavěná) skříň
une armoire	skříň
un bureau	psací stůl
une lampe	lampa
une commode	komoda
un lit	postel
une table de chevet	noční stůl

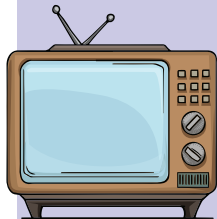
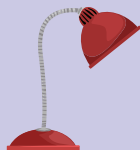
Inventura zařízení provedena a teď by to chtělo trochu kultury. Jestlipak tady znají tvůj oblíbený seriál? Mluví jeho hrdinové francouzsky? Zjistíš to jen tak, že se zapne televize.

Comment est-ce qu'on allume la télévision ?

Jak se pouští televize?

Où est la télécommande ?

Kde je ovladač?

Fais comme chez toi !

Nejdřív si ale vybal kufr a uklid' věci, tím se uzavře fáze stěhování.

 Où est-ce que je peux ranger mes vêtements ?

Kam si můžu dát oblečení?

Je peux prendre ce placard ?

Můžu si vzít tuhle skříň?

Udělejme si rychlé opáčko slovíček týkajících se oblečení, bude to i dobrá příležitost zkontrolovat, jestli jsi něco nezapomněl(a):

 un pantalon	kalhoty
un jean	džíny
une jupe	sukně
une robe	šaty
un haut	vršek, top
un tee-shirt	tričko
un manteau	kabát
une veste	sako
un blouson	bunda
des chaussettes	ponožky
des chaussures	boty
des bottes	kozačky
un collant	silonky
une culotte	kalhotky
un caleçon	trenýrky
un soutien-gorge	podprsenka
un pyjama	pyžamo

Nabít a...

Bez čeho se tvůj život neobejde, respektive neměl by vůbec žádný smysl? Správně, bez mobilu (**mobile, portable**). Takže je třeba rychle najít zásuvku (**prise de courant**) a dobít baterku (**charger la batterie**), jinak si nepořídíš jediné francouzské selfie a nebudeš ho moct sdílet (**partager**) - a to by pak vyšlo nastejno zůstat doma!

La salle de bain est libre ?

Základní lidská potřeba (nabití mobilu) je uspokojena, tak se můžeš začít věnovat méně naléhavým věcem. Například, kde že je ta koupelna a záchod?

Fais comme chez toi !

A asi by stálo za to nechat si vysvětlit, jak fungují ty kohoutky, aby tě ráno nezaskočila studená sprcha.

Comment marche la douche ?

Jak funguje sprcha?

Est-ce que je pourrais prendre un bain un peu plus tard ?

Mohl(a) bych se pak vykoupat?

Je peux emprunter du savon/gel douche/shampooing ?

Můžu si půjčit mýdlo / sprchový gel / šampon?

Je peux emprunter une serviette ?

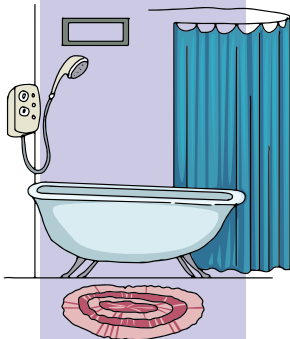
Můžu si půjčit ručník?

J'ai oublié mon dentifrice.

Zapomněl(a) jsem si zubní pastu.

Il faut que je m'achète une brosse à dent.

Musím si koupit kartáček na zuby.

Linge tout propre

Velmi, velmi podivné...! Doma necháš špinavé prádlo pohozené kdekoli na podlaze a za pár dnů ho najdeš vyprané, vyžehlené a poskládané ve skříni! Tady se zázraky nekonají, prádlo leží na stejném místě i po několika dnech. Ale ty přece nechceš, aby si z tvého příkladu Francouzi odvodili, že jsou Češi šmudlové – a stejně za chvíli nebudeš mít co na sebe, i když ti mamka nabalila fůru věcí...

Qu'est-ce que je fais de mon linge sale ?

Co mám udělat se špinavým prádlem?

Où est le panier à linge sale ?

Kde je koš na špinavé prádlo?

Ça vous dérangerait de laver ça pour moi ?

Neobtěžovalo by vás, kdybyste mi to vypral(a)?

Je peux faire une lessive ?

Můžu si vyprat?

D'autres questions ?

Nejvyšší čas ozvat se rodičům! Už ses zmátořil(a) z cesty, kufr máš vybalený, víš všechno ohledně klíčů i sprchy, takže je můžeš s čistým srdcem uklidnit: VŠE V POŘÁDKU.

 Est-ce que je peux appeler mes parents, s'il vous plaît ?

Můžu prosím zavolat rodičům?

Je peux envoyer un mail à mes parents ?

Můžu poslat našim mail?

Je peux consulter mes mails ?

Můžu se podívat na svoje maily?

Vous avez Skype ?

Máte Skype?

Je sais comment faire.

Vím, jak se to dělá.

Volací kód České republiky je 00 420, ale to asi víš. Kdyby ti chtěli volat rodiče zpátky na pevnou linku, připomeň jim volačku do Francie: 00 33.

Malý kvíz nakonec!

- Co si se vloudilo do kosmetické tašky (*la trousse de toilette*):

☐ brosse à cheveux

☐ dentifrice

☐ savon

☐ brosse à dents

☐ bougie

☐ crème

- Jak řekneš „Můžu zavolat rodičům?“

.....

- V koupelně chceš sáhnout po sprchovém šamponu. Jaký nápis na etiketě hledáš?

☐ shampooing

☐ gel douche

☐ gelée

On prend quelque chose ?

4

As-tu faim ?

Pokojíček zabydlen, prádlo poskládané, rodiče uklidnění. Sedíš na posteli a zažíváš zvláštní závrať – a není to cestovní horečka, je to hlad! Před očima se ti promítne celý tvůj život od okamžiku přistání a ten film je složený ze samých reklam na jídlo! Ale jsi přece ve Francii, kulinářské velmoci, to by bylo, abys jako lovec nebo sběrač nevyčenenichal(a) něco malého na zub!

Si tu as faim...

Vzpomínáš, jak tě kdysi babička týrala říkankou: Máš hlad? Tak si ho hlad' a říkej mu „malej“! Francouzi mají pro tyhle situace radikálnější radu: **Si tu as faim, mange ta main!** (Jestli máš hlad, sněz si ruku).

Tu voudrais quoi ?

Francouzská kuchyně má ve světě skvělou pověst. Víš, že **la cuisine française** je zařazena i na seznam kulturního dědictví UNESCO? Asi tebou zmítá zvědavost, jestli se bude **haute cuisine** podávat i v téhle domácnosti. Nechceme ti brát iluze, ale je to dost nepravděpodobné. Ale i tak se můžeš těšit na spoustu dobrot, hlavně výborně připravené zeleniny, vynikajícího pečiva, ryb – a hlavně pohody u jídel, která bývají mnohem delší a mnohem zábavnější než u nás! Ale to až později, teď jde jen o to, rychle do sebe něco hodit:

Tu as faim ?

Máš hlad?

Tu as un petit creux ?

Dal(a) by sis něco na zub?

Tu voudrais quoi ?

Co by sis dal(a)?

Tu veux quelque chose à manger ?

Cheeš něco k jídlu?

On prend quelque chose ?

Protože tvoje poslední jídlo byly křupky při čekání na kufr na letišti, nejspíš odpovíš něco v tomhle duchu:

Oui, j'ai très faim.

Ano, mám velký hlad.

Oui, j'ai une faim de loup !

Ano, mám hlad jako vlk.

Je ne sais pas quoi prendre.

Nevím co si dát.

Qu'est-ce que vous avez ?

Co máte?

Kdyby náhodou byla celá rodina tak unesená tvým šarmem a dokonalou francouzštinou, že si ani nevšimne kritického stavu tvého žaludku, můžeš se významně zahledět na ledničku:

Je peux avoir quelque chose à manger ?

Můžu dostat něco k jídlu?

J'aimerais bien boire quelque chose, s'il vous plaît.

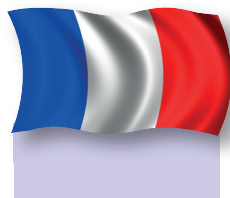
Rád(a) bych se něčeho napila, prosím.

Je peux grignoter un petit quelque chose, s'il vous plaît ?

Můžu si něco zakousnout, prosím?

Sur le pouce

Vzhledem k situaci se tvůj první kontakt s vyhlášenou francouzskou gastronomií možná odehraje

Co si dáš?

V souvislosti s jídlem se používá sloveso **prendre**:
Qu'est-ce que tu prends ? (Co si dáš?)
Tu prends un orangina ou un coca ? Dáš si oranginu nebo kolu?

Gramatická poznámka

Pozor na sloveso **avoir**. Kromě případů, kdy i v češtině používáme sloveso „mít“, se ve francouzštině vyskytuje i v dalších vazbách.

Tu as faim ?

Máš hlad?

Tu as soif ?

Máš žízeň?

N'aies pas peur !

Neměj strach!

Je n'ai pas sommeil.

Nemůžu usnout.

J'ai chaud. J'ai froid.

Je mi teplo. Je mi zima.

On prend quelque chose ?

v obvyklejší podobě – nabídkou nějaké malé, mezinárodně nuda rychlovky na stojáka, tedy **sur le pouce** (na palci).

 un croc-monsieur	toust
un sandwich	sendvič
un pain au chocolat	buchtíčka s čokoládou
une barre de chocolat	čokoládová tyčinka
une tranche de pizza	kousek pizzy
un paquet de chips	balíček čipsů

Un sandwich ?

Každou vteřinu se prý ve Francii prodá 64 sendvičů, tedy 5,4 milionů denně, což jsou 2 miliardy ročně! Nejlepší si vede **sandwich jambon-beurre**. Vylepšíš skóre?

A table !

Ale možná tě místo nabídky něčeho k nouzovému zahánění hladu pozvou rovnou ke stolu. Že by došlo na opravdové francouzské jídlo?

 le petit déjeuner	snídaně
le déjeuner	oběd
le dîner	večeře
le souper	večeře

Nenápadně se pořád díváš na hodinky a na mobil, jestli se ti oba stroje nezastavily. Už je skoro osm večer, a večeře nikde! Takhle pozdě se u vás doma naposledy večeřelo, když vám sousedi vyplavili byt, což byla v podstatě přírodní katastrofa. Tady zjevně nikoho neznepokojuje, že půjdeme spát s plným žaludkem... Což je vlastně dost příjemná představa!

Qu'est-ce tu aimes manger ?

Konečně už sedíme u stolu. Domáci ke všem jídlům uždibují z malých houstiček (mooc dobrých, mimochodem!), stůl je plný drobčků, ale nikdo se

On prend quelque chose ?

kvůli tomu nevzteká. Všichni si celou dobu povídají, smějí se..., prostě si to užívají, jako by byli někde v restauraci!

A stejně jako v restauraci se ptají, co ti nejvíc chutná:

 Qu'est-ce tu aimes manger ?

Co máš rád(a)?

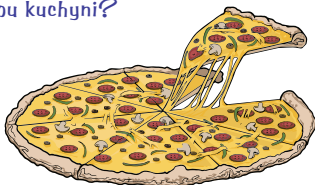
Tu aimes la cuisine italienne / chinoise ?

Máš rád(a) italskou/čínskou kuchyni?

J'adore la pizza.

Zbožňuju pizzu.

Jasně že se úplně třepeš, až ochutnáš místní speciality, ale některé věci prostě sníst nedokážeš – a jiné zase jíst nesmíš. Než odmítat hotové jídlo, bude lepší, když hostitelku hned po příjezdu upozorníš, s čím u tebe neuspěje:

 Je n'aime pas le poisson.

Nechutnají mi ryby.

Je suis végétarien(ne).

Jsem vegetarián(ka).

Je suis allergique aux cacahuètes.

Jsem alergický(-á) na arašídy.

J'ai une intolérance au gluten.

Nesnáším lepek.

Je ne peux pas prendre de produits laitiers.

Nemůžu jíst mléčné výrobky.

Je ne mange pas de porc.

Nejím vepřové.

Samozřejmě ideální odpověď pro všechny strany zní:

 J'aime tout.

Chutná mi všechno.

Quel est ton pain préféré ?

Slovem **pain**, tedy „chléb“, Francouzi označují pečivo od malých houstiček (**petit pain**), které přikusují téměř ke všem jídlům, až po bochníky kváskového chleba (**pain au levain**) – které ale nenajdeš na stole tak často jako u nás.

Jeden z tvých prvních výletů by měl být rozhodně do pekařství (**boulangerie**)!

Najdeš ho podle vůně, která se line ulicemi. Až ochutnáš svou první opravdovou francouzskou bagetu (**baguette**), budeš velebit chvíli, kdy tě začali učit francouzsky: křupavá kůrka ti málem rozřízne pusu, ale měkounká nadýchaná střída ji hned zahojí...

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.